

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve

Številka: 008-19/13-8 EPA 1320- VI, EU U 496
Ljubljana, 12. 9. 2013

Na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo, 95/09 – odl. US, 21/13 - ZFDO-F) je Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve na 15. seji, 11. 9. 2013, sprejela naslednje

M n e n j e

k Predlogu stališča Republike Slovenije do Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o vračanju predmetov kulturne dediščine, ki so bili protipravno odstranjeni z ozemlja države članice (Prenovitev)

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je na 15. seji 11. 9. 2013 obravnavala Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o vračanju predmetov kulturne dediščine, ki so bili protipravno odstranjeni z ozemlja države članice (Prenovitev), ki ga je Državnemu zboru na podlagi prvega odstavka 4. člena Zakona o sodelovanju med Državnim zborom in Vlado Republike Slovenije v zadevah Evropske unije (Uradni list RS, št. 34/04, 43/10 in 107/10) posredovala Vlada Republike Slovenije.

Državni sekretar iz Ministrstva za kulturo, dr. Aleš Črnič, je povedal, da Slovenija podpira spremembo veljavne direktive, saj prinaša tri bistvene vsebinske spremembe, ki predstavljajo velik napredek v spoštovanju nacionalnega bogastva posameznih držav članic: določitev nacionalnega bogastva prepušča državam članicam, podaljšuje rok za začetek postopek vračanja pred pristojnim sodiščem države članice in povečuje odgovornost dobrovernih posestnikov. Slovenija se bo v postopku obravnave zavzemala za spremembo opredelitve pojma »nacionalno bogastvo«, za bolj fleksibilno dikcijo, ki bo v celoti upoštevala princip subsidiarnosti.

Člani komisije podpirajo sprejem ukrepov za preprečitev nezakonite trgovine s predmeti kulturne dediščine in napore za boj proti njej. Članom komisije je znano, da ima Slovenija največ težav na področju vračanja umetnin z Italijo, vendar pa obstaja kompleten katalog predmetov, ki so predmet zahteve za vračanje. Obstajajo odprta vprašanja še z nekaterimi drugimi državami kot je npr. Madžarska. V razpravi je bilo še opozorjeno na problem vračanja umetnin, ki so bile po drugi svetovni vojni zaplenjene ali odvzete na kak drug način, fizičnim ali pravnim osebam.

Glede na ugotovitev, da se je enoletni rok za začetek postopka vračanja pred pristojnimi sodišči izkazal za nerealnega, podpirajo predlagano podaljšanje roka na tri leta, kar naj bi vplivalo na uspešno izvedbo vračila po sodni poti. Izpostavljen je bil problem dokazovanja lastništva predmeta v postopku vračila v primeru, da le-ta ni dokumentiran na ustrezen način. Zato je potrebno spodbujati identifikacijo predmetov nacionalnega bogastva, njihovo dokumentiranje, v kolikor želimo doseči učinkovito sodno varstvo le-teh.

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je soglasno sprejela m n e n j e, da podpira Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o vračanju predmetov kulturne dediščine, ki so bili protipravno odstranjeni z ozemlja države članice (Prenovitev).

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije dr. Janvit Golob.

Predsednik
dr. Janvit Golob, l.r.